

ณ กาลครั้งหนึ่ง

ที่ บริษัท สยามแฮนด์ส จำกัด อ.สามพราน จ.นครปฐม

๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บริษัท สยามแฮนด์ส จำกัด อ.สามพราน จ.นครปฐม
๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

www.dhammadhome.com

เมื่อวันพุธ ที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากคุณอมรา พวงชมพู กรรมการผู้จัดการบริษัท สยามแฮนด์ส จำกัด เจ้าของธุรกิจผลิตเสื้อยืดแดงโม เพื่อไปสนทนารธรรมที่บ้านพักซึ่งอยู่ภายในบริเวณโรงงานผลิตเสื้อยืดของบริษัท ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำนครชัยศรี อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐-๑๕.๐๐ น.

อนึ่ง คุณอมรา พวงชมพู ได้เคยกราบเรียนเชิญ ท่านอาจารย์ไปสนทนาธรรม ที่เรือนทองทิพย์ ซึ่งเป็น บ้านพักรับรองของคุณอมรา ที่จังหวัดเชียงรายมาแล้ว ๒ ครั้ง โดยการประสานงานจากพี่เผ่าทิพย์ มอนแทนดอน สมาชิกชมรมบ้านร่มมะ มศพ. ลำดับที่ ๕๕๙

สำหรับคราวนี้คุณอมรา พวงชมพู ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาสนทนาธรรมที่บริษัท สยามแลนด์ส จำกัด ซึ่งเป็นส่วนบริเวณบ้านพัก ภายในโรงงานตัดเย็บ เสื้อยืดแบรนด์ แดงโม ที่หลายท่านรู้จักคุ้นเคยกันดี ภายในบริเวณบ้านพักมีพื้นที่กว้างขวาง มีห้องประชุม สัมมนาเล็ก ๆ ที่ประดับตกแต่งอย่างสวยงาม ผนังห้อง เป็นกระจกใสโดยรอบ มองเห็นสวนที่มีต้นไม้ขนาดใหญ่ และสนามเขียวขจี ห้องน้ำและห้องรับรองถูกแยกออกจากอาคารที่เป็นห้องประชุม เชื่อมด้วยทางเดินที่โปร่ง โล่ง มองเห็นต้นลีลาวดีรูปทรงงดงามต้นใหญ่ยืนต้นเด่น กลางสระน้ำอันใหญ่หน้าประตูทางเข้า ดูสดชื่นรื่นรมย์ มาก หลังจากทางเดินมีเถาพวงชมพูเลื้อยทอดยอด ออก ดอกงามสะพรั่ง ห้อยเป็นระย้าลงมาดูสวยงามดงาม เพราะบุญแต่ปางก่อนโดยแท้ที่ทำให้ได้เห็นสิ่งที่น่า รื่นรมย์เช่นนี้ แม้การเห็นจะดับหมดสิ้นไปแล้ว แต่ความ

ติดข้องเพราะการได้เห็นก็สะสมพอกพูนต่อไป ชอบที่จะได้เห็นอีก เป็นธรรมดา แต่แม้กระนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเดินทางมาที่นี่ในวันนี้ ไม่ใช่ต้องการที่จะเห็นความงดงามเช่นว่า แต่มาเพื่อที่จะ

ได้ฟังคำจริง วาจาสัจจะของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ถูกนำมาอธิบายถ่ายทอดให้พวกเราได้ฟังและเข้าใจขึ้น โดยความเมตตาของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ โดยมีสิ่งสวย ๆ งาม ๆ เหล่านี้เป็นกุศลวิบากทางตาเป็นของแถม นอกจากของแถมที่คุณอมรารุณาแจกเป็นที่ระลึกในตอนจบการสนทนาธรรมเป็นสื่อยึดแต่งโมเสสสวย ๆ แก่ทุกท่านที่มาอีกด้วย

อนึ่ง การสนทนาธรรมที่โรงงานของบริษัท สยามแอนด์ส จำกัด ในคราวนี้ คุณอมราได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาสนทนาสองครั้ง ครั้งหน้าเป็นการสนทนาในวันพุธ ที่ ๑๔ มิถุนายน ซึ่งทราบว่าจะมีพนักงานของบริษัทเข้าร่วมฟังจำนวนมาก ผู้ที่มีความเข้าใจธรรมะย่อมรู้ว่า การมีโอกาสดียินได้ฟังคำจริงจากการที่ได้ตรัสรู้ เป็นโอกาสที่หาได้ยากยิ่งในสังสารวัฏ แต่สำหรับผู้ไม่รู้ ไม่เข้าใจ แม้มีการได้ฟัง ก็ไม่รู้ว่าคำที่ได้ฟังนั้น มีค่ามากมายเหนือทรัพย์สินใด ๆ ในโลก อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่งในความเกื้อกูลของทุกท่าน ที่เห็นประโยชน์ของพระธรรม และปรารถนาให้ผู้อื่นได้ยินได้ฟังด้วย ซึ่งท่านอาจารย์เคยกล่าวว่า ไม่ว่าท่านจะไปสนทนาธรรมในที่ไหน ๆ มีคนฟังมากหรือน้อยก็ตาม เพียงมีคนได้เข้าใจสิ่งที่ท่านแสดงเพียงคนเดียว ท่านอาจารย์ก็รู้สึกปิติเป็นอย่างยิ่งแล้ว

สำหรับการสนทนาธรรมในครั้งนี้ เป็นความปิติของทุก ๆ ท่านที่ได้เห็นได้ฟังการสนทนา ระหว่างท่านอาจารย์กับคุณดวงดาว ซึ่งเป็นการสนทนาที่ไพเราะน่าฟังมาก เหมาะอย่างยิ่งไม่เฉพาะแต่ผู้ที่เริ่มต้นศึกษาพระธรรม แต่ยังเป็นความไพเราะสำหรับท่านที่เคยฟังเคยศึกษามานานแล้วด้วย เพราะเหตุที่ การได้ฟังอีก ความเข้าใจย่อมจะยิ่งละเอียดขึ้น มั่นคงขึ้น มั่นคงขึ้น ในทุก ๆ ครั้งที่ได้ฟัง ได้เข้าใจ

คุณดวงดาว :

กราบท่านอาจารย์ด้วยความเคารพค่ะ หนูเพิ่งได้มาฟังธรรมเป็นครั้งแรกที่นี่ แต่หนูปฏิบัติ หนูติดขัดที่ว่า หนูเป็นคนทำอาชีพซึ่งยังไม่เกะเขียน งานที่ทำค่อนข้างเยอะเพราะเป็นธุรกิจส่วนตัว ก็เลยไม่มีเวลาที่จะปลีกเร้นไปวัดหรือไปหาที่สัปปายะ ตั้งใจไว้ว่า จะปฏิบัติธรรมในน้ำเซียว ก็คือ พยายามแผ่ดูจิต เคยฝึกเจริญสติมาบ้าง ก็พยายามที่จะแผ่ดูจิตในแต่ละขณะ ในอิริยาบถต่าง ๆ ในกิจวัตรงานต่าง ๆ กลางคืนเวลาว่าง ก็พยายามจะเดินจงกรม หรือว่าสร้างจังหวะ แต่ว่าเป็นคนที่ไม่จดลงได้ยากมาก คือ ถ้าไม่ได้จงกรมถึงสามชั่วโมง จิตจะไม่ลงค่ะท่านอาจารย์ แต่ว่าก็พยายามที่จะมีสติอยู่ในการงานก็อยากจะกราบเรียนอาจารย์ว่า การทำแบบนี้เรื่อย ๆ จะบรรลุธรรมได้หรือไม่คะท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ที่ทำมาทั้งหมดนี้ ใครบอกให้ทำ?

คุณดวงดาว :

แต่ก่อนนี้ ไปปฏิบัติเจริญสติสายหลวงพ่อเทียน

ท่านอาจารย์ :

แล้วเข้าใจอะไร?

คุณดวงดาว :

เข้าใจเรื่องรูปนาม

ท่านอาจารย์ :

ลองบอกสิคะ รูปคืออะไร?

คุณดวงดาว :

รูปก็คืออิริยาบถ รูปร่าง ที่เป็นวัตถุต่าง ๆ

ท่านอาจารย์ :

พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้หรือ? ใคร ๆ ก็รู้ไม่ใช่หรือ?

คุณดวงดาว :

อันนี้เข้าใจเอง

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ไม่ต้องไปไหนก็รู้ใช่ไหม?

คุณดวงดาว :

รู้ค่ะรู้

ท่านอาจารย์ :

แล้วยังไง? แค่นี้แล้วเราต้องไปไหน? เราก็อายุแล้ว ต้องฟังอะไรอีก? เราต้องฟังสิ่งที่เราไม่เคยรู้มาก่อน ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ นี่เราฟังอะไร?

คุณดวงดาว :

เราคิดว่าทำไมเรายังทุกข์อยู่

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวก่อนนะคะ "ทำไมเรายังทุกข์อยู่" ใครบ้างที่ไม่มีทุกข์? เป็นคนเดียวที่มีทุกข์หรือ?

คุณดวงดาว :

ทุกข์เยอะค่ะ

ท่านอาจารย์ :

นั่นสิคะ ทำไมเรามีทุกข์กัน ทั้งโลก มีทุกข์ทั้งนั้นไม่ใช่หรือ? ไม่ใช่แต่เฉพาะตัวเรา เพราะอะไร?

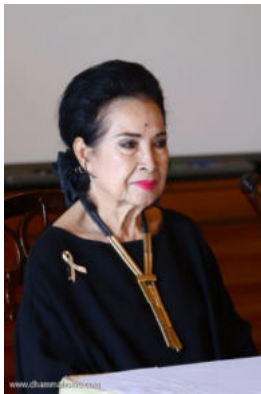
คุณดวงดาว :

เพราะความยึดหรือเปล่าคะท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

ยึดอะไร?

- คุณดวงดาว : ยึดในสมมุติความเป็นตัวตน
- ท่านอาจารย์ : ตัวตนอยู่ที่ไหน?
- คุณดวงดาว : ตัวตนก็คือตัวเรา
- ท่านอาจารย์ : อันนี้ถูกต้อง แต่ทุกคำพูด "ต้องเข้าใจ" ยึดตัวตน คือ สิ่งที่มีเดี๋ยวนี้
ว่าเป็นเรา ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้าเลยใช่ไหม? ยึด "เห็น" ยึด "ได้ยิน"
ยึด "คิดนึก" ทั้งหมดว่า "เป็นเรา" ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านั้นเลย จะมี "เรา"
ไหม?
- คุณดวงดาว : ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้เลย ก็มี "จิต" นะคะท่านอาจารย์
- ท่านอาจารย์ : เดี่ยวก่อนนะคะ ก็ถ้าจิตก็ไม่มี จะมีเราไหม?
- คุณดวงดาว : ถ้าจิตไม่มี ก็ไม่มีเราค่ะ

- ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มีอะไรเลย ไม่มีเรา แต่เพราะมี แล้วไม่รู้ความ
จริงว่า สิ่งนั้นคืออะไร
- คุณดวงดาว : ก็เลย "มีเรา"
- ท่านอาจารย์ : ถูกต้อง!!! แล้วจะเข้าใจได้อย่างไร? ที่จะหายทุกข์ เพราะมีเรา ก็
ต้องรู้ว่า ไม่มีเราต่างหาก!! ไม่ใช่ไปทำอะไร ต้องเป็นความเข้าใจที่
ถูกต้อง อย่างละเอียด ในสิ่งที่เคยยึดถือว่าเป็นเรา ที่แล้วมาทั้งหมด
เป็นประโยชน์อะไร?
- คุณดวงดาว : ก็คือ ประโยชน์ให้เข้าใจถึงความยึดในตัวเรา
- ท่านอาจารย์ : ทำอย่างไร? ที่จะเข้าใจถึงความยึด
- คุณดวงดาว : เวลาเรามีความสงบ
- ท่านอาจารย์ : เดี่ยวนี้คะ เดี่ยวนี้เป็นเราหรือเปล่า?
- คุณดวงดาว : ตอนนี้ ไม่ต้องทำอะไร

- ท่านอาจารย์ : ไม่ใช่ค่ะ ตอนนี้เป็นเราหรือเปล่า?
- คุณดวงดาว : ตอนนี้อยู่ใจว่าไม่เป็นเรา
- ท่านอาจารย์ : ก็ไม่ต้องทำอะไรถ้าไม่เป็นเรา หมดทุกข์แล้ว!!
- คุณดวงดาว : แต่ความรู้สึกตรงนี้ มันไม่ได้เกิดเรื่อย ๆ
- ท่านอาจารย์ : ไม่จำเป็นค่ะ เตี่ยวนี่ ถ้าเตี่ยวนี่ไม่เป็นเรา ก็ไม่ต้องไปทำอะไร จะต้องไปทำอะไรถ้าเตี่ยวนี่ไม่เป็นเราแล้ว แต่เพราะไม่รู้ จึงเป็นเรา!! จึงจะต้องฟังธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อจะได้เข้าใจ ถูกต้องว่า ที่เคยยึดถือว่าเป็นเรานั้น แท้จริงคืออะไร? เพราะฉะนั้น ต้องฟังพระธรรม เเท่นั้น แล้วก็ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ว่าที่เคยยึดถือว่าเป็นเรานี้ ความจริงไม่ใช่เรา!!!
- ฟังธรรมะเป็นมงคล สนทนาธรรมก็เป็นมงคล มงคลคือสิ่งที่นำความสุขความเจริญจนถึงการรู้แจ้งความจริง เราพูดอย่างนี้ ยังไม่ได้รู้แจ้งความจริง เพียงแต่เริ่มจะรู้ว่า ความจริงคืออะไร และมีความจริงทั้งนั้นที่ปรากฏให้เห็นว่ามีจริง แต่ยังไม่รู้แจ้งความจริงนั้น ๆ เพราะฉะนั้น ความรู้มีหลายระดับขั้น ขั้นนี้เป็น "วิปัสสนา" หรือเปล่า? ได้ยินคำนี้บ่อยใช่ไหม? แปลว่าอะไร?
- คุณดวงดาว : วิปัสสนาคือรู้ตามจริง
- ท่านอาจารย์ : ความจริงของอะไร?
- คุณดวงดาว : ความจริงของกฎธรรมชาติ
- ท่านอาจารย์ : ของอะไรนะคะ?
- คุณดวงดาว : ความจริงของธรรมชาติ
- ท่านอาจารย์ : ของธรรมะที่มีเตี่ยวนี่หรือเปล่า?
- คุณดวงดาว : ใช่ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น จะรู้ได้อย่างไร? เห็นไหม? วิปัสสนา ต้องไม่ใช่ขั้นฟัง!! ถ้าไม่มีขั้นฟัง ไม่มีวิปัสสนา แน่นอน!! เพราะเหตุว่า ความรู้ต้องตามลำดับ จะไปรู้อะไร? ยังไม่ได้ฟังสักนิดหนึ่ง ยังไม่รู้อะไรสักหน่อยหนึ่ง แล้วจะไปรู้อะไรได้? แต่ปัญญา ก็รู้สิ่งที่ได้ฟังนี้แหละ!! แต่ไม่ใช่แค่ฟัง!! เห็นไหม? ความรู้เพิ่มขึ้น!! เพราะฉะนั้น การศึกษาธรรมะ ต้องตามลำดับและต้องเข้าใจให้ถูก ทีละคำ แต่ละคำด้วย อย่างมั่นคง จะ "ทำวิปัสสนา" ไหม? ถ้ามั่นคง จะทำวิปัสสนาไหม?

คุณดวงดาว :

อยากทำค่ะอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

นั่นไง!! ลืมไปเลยเมื่อไหร่ ลืมไปเลยว่าไม่มีอะไร ถ้าไม่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้น และสิ่งที่เกิดก็ดับ นี่ขั้นฟัง!!

คุณดวงดาว :

ทำไม่ได้

ท่านอาจารย์ :

ทำได้อย่างไร? ทำ "เห็น" ยังทำไม่ได้เลย!! ทำ "คิด" ยังทำไม่ได้ แล้วจะไป "ทำวิปัสสนา" ได้อย่างไร?

คุณดวงดาว :

ใช่ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

แล้วจะทำไหม?

คุณดวงดาว :

ไม่ทำค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ก็ขออนุโมทนาคะ เพราะเหตุว่า เป็นการยากจริง ๆ ที่จะเป็นคนตรงต่อความจริง เพราะรู้ว่าความจริงมาจากใคร? มาจากพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อเห็นพระคุณอย่างยิ่งที่ทรงแสดงความจริง ก็ต้องประพฤติปฏิบัติตามจึงจะไม่ "หลงทาง" การหลงทาง คือหันหลังให้พระพุทธรูป หันหลังให้พระสัทธรรม ไกลออกไปทุกที

เหมือนพวกเดียรถีย์ในครั้งพุทธกาล พระพุทธรูปประทับอยู่ที่พระวิหารเชตวัน เวฬุวัน ไม่ไปเฝ้าเลย!! ไปหาเดียรถีย์!!! ไม่เห็นคุณค่าของ คำที่ยากที่สุดที่จะมีได้ในสังสารวัฏ และไม่ได้มีบ่อย ไม่ได้มากมาย นาน ๆ ก็จะมีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเมื่อบังเกิดแล้ว ตรัสรู้แล้ว ไม่มีพระพุทธรูปสองพระองค์พร้อมกัน ปัญญาเลิศ ประเสริฐ หาบุคคลใดเปรียบไม่ได้ คำนี้ไม่เปลี่ยน!! ถ้าเปรียบได้ก็มีสอง ไช้ไหม? แต่นี่เปรียบไม่ได้เลย ก็คือ ต้องหนึ่ง และมีโอกาสได้ฟังคำของพระองค์ คิดดู!! คำจริงทั้งหมด!!!

ด้วยเหตุนี้ ต้องเป็นผู้ที่ตรงว่า จะฟังธรรมะต่อไป เพื่ออะไร? เมื่อก็บอกว่าจะฟังต่อไช้ไหม?

คุณดวงดาว :

ไช้ค่ะ เพื่อความเข้าใจถูกต้อง

ท่านอาจารย์ : เพื่อเข้าใจถูกต้องอย่างเดียว!! "ความเข้าใจถูก" เป็น "เรา" หรือเปล่า?

คุณดวงดาว : ไม่ใช่เราค่ะ

ท่านอาจารย์ : เป็นอะไร?

คุณดวงดาว : เป็นธรรมชาติค่ะ

ท่านอาจารย์ : ใช้คำว่าธรรมะได้ไหม?

คุณดวงดาว : เป็นธรรมะค่ะ

ท่านอาจารย์ : ถ้าธรรมชาติหมายความว่า การเกิดของธรรมะ ชา-ติ แปลว่า เกิด แต่ว่าเป็นธรรมะ เราพูดถึงธรรมะแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง เพราะว่า ถ้าพูดธรรมชาติ คนจะเข้าใจผิด ต้นไม้ ดอกไม้ ภูเขา ทะเล พวกนี้ เป็นธรรมชาติ ไม่ได้กล่าวถึงธรรมะ สิ่งที่มีจริงแต่ละหนึ่ง แต่พอกกล่าวถึงธรรมะแต่ละหนึ่ง ชา-ติ คือ เกิด ธรรมะที่เกิด ธรรมะที่ไม่ได้เกิด ก็ต่างกัน ใช่ไหม? ด้วยเหตุนี้ การที่เราเข้าใจธรรมะ จะทำให้เราใช้คำที่ถูกเพิ่มขึ้นด้วย มีอะไรจะถามไหม?

คุณดวงดาว : ท่านอาจารย์คะ ถ้าเรามีความเห็นถูกแล้ว ก็แสดงว่า เราไม่ต้องเกิดแล้ว เพราะว่าเราเห็นถูก เราบรรลุธรรมแล้ว อย่างนั้นหรือเปล่า?

ท่านอาจารย์ : กิเลสมีมากไหม?

คุณดวงดาว : มากเลย (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ : อะไรดับกิเลสได้?

คุณดวงดาว : ความเข้าใจถูก ค่ะ

ท่านอาจารย์ : แล้วมีความเข้าใจถูกแค่ไหน?

คุณดวงดาว : ก็เข้าใจถูกแล้ว แต่ว่าบางครั้ง

ท่านอาจารย์ : แล้วมีกิเลสแค่ไหน?

คุณดวงดาว : กิเลสเยอะมากค่ะ

ท่านอาจารย์ : เทียบกับความเข้าใจถูกได้ไหม?

คุณดวงดาว : ไม่ได้ค่ะ

ท่านอาจารย์ : แล้วจะดับกิเลสได้หรือยัง?

คุณดวงดาว : ยังไม่ได้ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

แล้วกิเลสมีมาอย่างนี้ การดับกิเลส ต้องดับตามลำดับขั้นของปัญหา สิ่งนี้ ธรรมดา ๆ อย่างนี้ ไม่รู้ก็ไม่รู้ พอรู้ก็รู้ เห็นไหม? ต่างกันแล้ว ทั้ง ๆ ที่สิ่งนี้ก็ปกติ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไรเลย แต่ไม่รู้ก็คือไม่รู้ พอรู้ก็รู้ พอรู้เพิ่มขึ้น สิ่งเดียวกันนี้แหละ!! ก็เพิ่มขึ้นอีก และสิ่งที่มีปกติอย่างนี้แหละ!! เพิ่มขึ้นอีก จนเป็นวิปัสสนาตามปกติ! ปัญหาที่สามารถเข้าใจถูก รู้แจ้ง ประจักษ์ความจริง ตรงตามที่ได้ฟัง ต้องตรงด้วย!! ไม่อย่างนั้นการฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีประโยชน์อะไร? ถ้าพูดอย่างหนึ่ง รู้อย่างหนึ่ง ไม่ตรงกัน แต่ไม่รู้ตรงตามที่พูด พูดอย่างไร รู้ตรงอย่างนั้น!!!

เพราะฉะนั้น กว่ากิเลสจะดับ ฟัง-เข้าใจ ต้องอีกแค่ไหน? ใช่ไหม? แล้วเหตุ ธรรมะทั้งหมดนี้ อกุศลไม่เป็นเหตุให้ถึงการรู้แจ้งอริยสัจธรรม ต้องเป็นธรรมะที่เป็นฝ่ายดี ด้วย "ปัญญา" ถึงเป็นคนดีสักเท่าไร เกิดเป็นเทวดาเยอะแยะ เป็นพรหมก็ได้ แต่...ไม่ใช่เป็นผู้ที่รู้แจ้งอริยสัจธรรม ผู้ที่รู้แจ้งอริยสัจธรรม เพื่อดับกิเลส เห็นโทษของกิเลสก่อน จึงฟังธรรมะ ณ. วันนี้ ถ้าใครยังไม่เห็นโทษของกิเลส ไปสนุกดีกว่า จะมาฟังธรรมะทำไม? ทำโน่นทำนี่ดีกว่า ใช่ไหม? แต่ต้องเป็นผู้ที่เห็นโทษของกิเลส และรู้ว่ากิเลส ไม่มีทางจะดับได้ ใครก็ดับไม่ได้ แต่ต้อง "ปัญญา" เท่านั้น!!! และ ปัญญาก็มีไม่ได้ ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของผู้ที่ตรัสรู้และทรงแสดงธรรม

...เพราะฉะนั้น ผู้ฟัง เป็นสาวก เป็นผู้ฟัง ฟังเข้าใจขณะไหน ละ
 ความไม่รู้ไปทีละน้อย ตามกำลังของความเข้าใจ ขณะนี้ที่เข้าใจว่า
 เดียวนี้เป็นธรรมะ ก็ละความไม่รู้แล้ว ว่า แต่ก่อนเป็นเรา ทุกอย่าง
 เป็นเราไปหมด!! แต่เดี๋ยวนี้พอฟังแล้ว ก็เป็นธรรมะที่หลากหลาย
 มาก แต่ละหนึ่ง ทางตาก็คืออย่างหนึ่ง ทางหูก็เป็นอย่างหนึ่ง ทาง
 จมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ล้วนแต่แต่ละหนึ่งซึ่งเกิดแล้วดับ
 และไม่กลับมาอีก นี่คือนิพพาน!! แต่ถ้าไม่รู้แบบนี้ ตามปกติ
 เดียวนี้ ดับกิเลสไม่ได้!!!

เพราะฉะนั้น จากไม่รู้ เป็น รู้ขึ้น รู้ขึ้น รู้ขึ้น จนกระทั่งรู้ว่า นี่กำลัง
 เป็น "หนทาง" หนทางเกิดแล้ว!!! แต่ยังอีกไกล เพราะหนทางนี้ เป็น
 หนทาง "ละ" โดยตลอด!!! ดีไหม? "ละ" ไม่เหลืออะไร (หัวเราะ) ดี
 ไหม? ไม่เหลือ!! ไม่เหลือความเห็นผิด ก่อน "ความเห็นผิด" ต้องดับ
 ไปก่อน ถ้ายังคงเห็นผิดอยู่ ไม่มีทางจะละได้เลย!!!...

ฟังไว้!! เพื่อว่าชาติหน้าจะได้ฟังอีก!!! เพราะ ได้เคยฟังแล้วแต่ปาง
ก่อน!! ไม่มีใครสามารถที่จะจัดสรรให้ใครเกิดที่ไหน วันไหน ทำ
อะไร รู้อะไร เห็นอะไร ป่วยไข้ได้เจ็บ ได้ลาภ ได้ยศ อย่างไร ไม่มี
ทางเลย เพราะทุกอย่างเกิดเพราะเหตุปัจจัย ซึ่งปิดบังไม่ให้ใครรู้ว่า
ขณะนี้ กำลังเป็น "ความเข้าใจธรรมะ" เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือเปล่า?
ถูกต้องไหม?

คุณดวงดาว

ถูกต้องค่ะ

ท่านอาจารย์ :

สิ่งที่ถูกต้อง ดีไหม?

คุณดวงดาว :

ดีค่ะ

ท่านอาจารย์ :

สิ่งที่ดี จะให้ผลดีไหม? ก็ต้องให้ผลดี ให้ผลดีเมื่อไหร่? ให้ผลดี
เมื่อไหร่? ไม่รู้!! เพราะถูกปกปิด เหมือนชาติก่อน ปิดบังไว้หมดเลย
ทุกชาติ ไม่รู้ว่าชาติไหนทำอะไร ชาตินี้จึงได้ฟังธรรมะ

เพราะฉะนั้น ทุกคำก็เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเห็นที่ถูกต้อง ละความไม่รู้และความหลงผิดที่ยึดถือสภาพธรรมะว่าเที่ยงและเป็นของเรา กิเลสเยอะมาก หนากว่าแผ่นดิน กว้างจากราว แต่ปัญญาก็ค่อย ๆ ขำระ ล้าง จนกระทั่งหมดจด จนกระทั่งหมดได้ ต้องตามลำดับ!! บางคนก็บอกว่า ที่แรกอยากจะเป็นพระอรหันต์กัน ใช่ไหม? เดี๋ยวนี้ เอาแค่นี้? (หัวเราะ)

คุณดวงดาว :

เอาแค่นี้ทุกข์เรื่อย ๆ ก็พอค่ะ อย่างวันนี้ ได้ยินท่านอาจารย์พูด ก็รู้สึกเหมือนกับว่าดีจังเลย เข้าใจจังเลย แต่ว่าในอดีตก็เคยฟังอย่างนี้มาเหมือนกัน แต่ก็ลืม

ท่านอาจารย์ :

ไม่รู้ละ แต่มีแน่ ๆ ถึงได้ฟังอีก เพราะน้อยคนเหลือเกิน ที่จะได้ฟัง นับวันก็จะอันตรธาน น้อยลง น้อยลง!!!

คุณดวงดาว :

เคยได้ยินมาแบบนี้ แล้วก็ลืมบ่อย ๆ อยากถามท่านอาจารย์ว่า ถ้าให้เข้าใจบ่อย ๆ ตลอดเวลา จะทำอย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

ทำอีกแล้ว!! ผิดแล้ว!! ผิดแล้ว!! เห็นไหม? เรื่องผิดจะมีตลอดเวลา แล้วแต่ปัจจัย แต่ความเข้าใจวันนี้ไม่ได้สูญหายเลย วันหน้ามาแล้วไม่ว่าจะได้ยินได้อะไร หรือเพียงคิดขึ้นมา นี่ก็คือธรรมะเท่านั้นเอง ชั่วคราว ชั่วคราวสุดที่จะประมาณได้ แต่ไม่รู้ ชั่วคราวจริง ๆ ทุกอย่างชั่วคราว เมื่อถึงนี้หมดแล้วใช่ไหม? เห็นไหม ชั่วคราว

มาถึงก็ได้รับประทานน้ำอ้อยสด อยู่ไหน? ชั่วคราว ชั่วขณะที่สิ่งนั้นปรากฏจริง ๆ แค่ว่า "ชั่วขณะที่ปรากฏ" ให้รู้ว่า "สิ่งที่มี" สั่นสั่นสั่น เพียง "ชั่วขณะที่ปรากฏ"

เพราะฉะนั้น เมื่อได้ฟังและเห็นประโยชน์ จะปรารถนาอย่างอื่นไหม? เพราะอย่างอื่นก็เพียงแต่ทำให้เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป ชั่วคราว ก็ขอ "ความเข้าใจ" ที่จะได้ "ฟังต่อไป" ถ้าไม่มีการฟังให้เข้าใจ ไม่มีทางที่จะรู้แจ้งอริยสัจธรรม ไม่รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย!!! เห็นพระพุทธรูปก็ารู้คุณ เพราะไม่เคยฟัง แล้วจะรู้คุณได้อย่างไร?

...ถึงไม่เห็น แต่รู้คุณขณะใด ขณะนั้น "พุทธานุสติ" ระลึกถึงคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้อยู่ที่ไหนก็ตามแต่ พระภิกษุท่านที่อยู่ในป่า อยู่ที่ไหนก็ตามแต่ ที่ท่านจาริกไป ท่านก็ระลึกถึงพระพุทธรูปได้โดยไม่ต้องเห็น แต่ถึงเห็นพระพุทธรูป หรือเห็นพระองค์จริง ๆ อย่างชาวสาวัดดีแต่ไม่รู้คุณ ก็ไม่รู้ว่าคนนี้มีคุณถึงแค่ไหน? ถึงความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเหมือนธรรมดา ตอนเช้าเสด็จออกบิณฑบาต ชาวบ้านชาวเมืองเห็น ก็เหมือนเห็นธรรมดา แต่ความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบด้วยพระปัญญา มหาศาล มากมายเทียบไม่ได้เลย อยากเห็นไหม?...

คุณดวงดาว :

ท่านอาจารย์ :

อยากเห็นค่ะ มีความอยาก (หัวเราะ)

มีความอยาก ซึ่งห้ามไม่ได้ เห็นไหม? เพราะฉะนั้น ต่อไปนี้ให้รู้ว่า ห้ามใคร ห้ามไม่ได้ ห้ามตัวเองยังห้ามไม่ได้เลย แต่ "เข้าใจ" ได้ อันนี้สำคัญกว่า!! เพราะว่าจริง ๆ แล้ว ธรรมะเป็นธรรมะ ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลยทั้งสิ้น บังคับไม่ได้ แต่เข้าใจถูกต้อง ได้ ตามความเป็นจริง และความเข้าใจที่ถูกต้อง ก็จะละสิ่งที่คนอื่นก็ ละไม่ได้ ใครก็ละไม่ได้ เงินก็ละไม่ได้ ใครจ้างเท่าไรก็ละไม่ได้ ต้อง ปัญญาเท่านั้น ที่จะเข้าใจแล้วก็ละ!!!

...ฟังต่อไป!!! เพราะฟังอะไรก็ตาม ไม่ลืมเลย ธรรมะทั้งนั้น ที่ไม่ใช่ ธรรมะไม่มี แต่ไม่รู้แล้วก็ลืม อย่างที่พูด ฟังแล้วก็ลืม เพราะฉะนั้น จะรู้อีก ก็เมื่อฟังอีก!!! บ่อย ๆ มีคำว่าพหุสุต พหุสัจจะ ฟังความจริงมาก มันคง ไม่ใช่ฟังอย่างอื่น เราเรียกสั้น ๆ พหุสุต ผู้ที่ฟังมาก แล้วฟังอะไร? เขาเป็นพหุสุต เขาฟังอะไรกัน? ใช่ไหม? แต่ถ้าไม่ เข้าใจธรรมะ ไม่มีทางที่จะเป็น พหุสัจจะ...

มังคลัตถทีปนีแปล เล่ม ๒ หน้าที่ ๑๐

[๑๒๑] พาหุสัจจะของพหุสุตบุคคล ชื่อว่า เป็นมงคล เพราะเป็นเหตุแห่งอริยฐาน มี สรรเสริญเป็นต้น, และชื่อว่าเป็นมงคล แม้เพราะเหตุแห่งการละอกุศล และการบรรลुकุศล ด้วย ประการฉะนี้. สมจริงดังคำที่พระผู้มีพระภาคตรัสไว้ในคโรปมสูตร ๒ ทุติยวรรค ทุตติยปณณาสก์ ในสัตตกนิบาต อังคุตตรนิกาย ดังนี้ว่า "ภิกษุทั้งหลาย ก็อริยสาวกผู้สดับแล้วแล ย่อมละอกุศลเสีย ได้ ทำกุศล ให้เจริญ, ย่อมละกรรมอันมีโทษเสีย ทำกรรมไม่มีโทษให้เจริญ บริหารตนให้หมดจด."

[๑๒๓] อนึ่ง พาหุสัจจะ ชื่อว่าเป็นมงคล แม้เพราะเป็นเหตุแห่งการทำให้แจ้งซึ่งปรมัตถสัจ โดยลำดับ. สมดังคำที่พระผู้มีพระภาค เมื่อจะทรงแสดงธรรมแก่พราหมณ์ชื่อภารทวาชะ ตรัสไว้ว่า "กุลบุตรผู้เกิดศรัทธาแล้ว ย่อมเข้าไปหา (บัณฑิต) , ครั้นเข้าไปหาแล้ว ย่อมนั่งใกล้, เมื่อนั่งใกล้ ย่อมเงียโสตะ, เงียโสตะแล้ว ย่อมสดับธรรม, ครั้นสดับแล้ว ย่อมทรงธรรมไว้, ย่อมพิจารณาเนื้อความ แห่งธรรมที่ทรงไว้แล้ว, เมื่อเขาพิจารณาเนื้อความอยู่, ธรรมทั้งหลายย่อมทนซึ่งความเพ่งพินิจ, เมื่อความทนซึ่งความเพ่งพินิจแห่งธรรม มีอยู่, ความพอใจย่อมเกิด, เขาเกิดความพอใจแล้วย่อม อุตสาหะ, ครั้นอุตสาหะแล้ว ย่อมไตร่ตรอง, ครั้นไตร่ตรองแล้ว ย่อมตั้งความเพียร, เขาเป็นผู้มีตน ตั้งความเพียรแล้ว ย่อมทำปรมัตถสัจให้แจ้งด้วยกาย และย่อมเห็น (แจ้ง) ทางตลอดปรมัตถสัจนั้น ด้วยปัญญา."

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณอมรา พวงชมพู
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

